

PÄÄTÖS

Nro 71/2021

Dnro ESAVI/34302/2020

11.3.2021

ASIA

Verkkosaaren vesirakentamistöitä koskevan vesitalousluvan lupamääräysten 3, 5 ja 21 muuttaminen, Helsinki

HAKIJA

Helsingin kaupunki

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Helsingin kaupunki on 27.11.2020 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut Verkkosaaren vesirakentamistöitä koskevan vesitalousluvan nro 19/2020 lupamääräysten 3, 5 ja 21 muuttamista.

Luvan hakemisen peruste ja toimivaltainen lupaviranomainen

Vesilain (587/2011) 3 luvun 23 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Päätökset

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 15.12.2015 antamallaan päätöksellä nro 253/2015/2 myöntänyt Helsingin kaupungin rakennusvirastolle vesilain mukaisen luvan Verkkosaaren edustan merialueen ruoppaamiseen ja täyttämiseen, ruoppausmassojen käyttämiseen täyttämässä sekä rantarakenteiden rakentamiseen kiinteistön Koskela-Forsby 91-408-1-0 vesialueella Helsingin kaupungissa.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 3.2.2020 antamallaan päätöksellä nro 19/2020 muuttanut Helsingin kaupungille 15.12.2015 antamaansa vesilain mukaista päätöstä nro 253/2015/2 siten, että lupaan sisältyy myös 13.5.2019 päivätyn ja myöhemmin täydennetyt hakemuksen mukaiset ruoppaukset, täytöt, ruoppausmassojen sijoittaminen ja rantarakenteet.

Voimassa olevat lupamääräykset 3, 5 ja 21 ovat seuraavat:

3) 31.1.2013 päivättyjen asemapiirustusten ja tyyppipoikkileikkauksen mukaisen rakennettavan rantamuurin ja nykyisen rantaviivan välisen noin 8 500 m²:n vesialueen täyttämiseen voidaan käyttää hyväksytyssä ruoppausmassojen stabilointisuunnitelmassa määrätellyn laatuista stabiloitua ruoppausmassaa ja puhtaita mineraalimaa-aineksia yhteensä noin 35 000 m³.

Vesialueen täyttämiseen kelpaamaton pilaantunut ruoppausmassa on toimitettava ympäristöluvan omaavaan vastaanottopaikkaan.

Uudella hankealueella täyttöihin on käytettävä puhtaita mineraalimaa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat maaperän pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset haitallisten aineiden kynnsarvot. Täyttömassojen kokonaismäärä saa olla enintään noin 2 300 m³tr.

5) Jokainen työvaihe on suoritettava mahdollisimman yhtäjaksoisesti. Merialueen ruoppaaminen ja täyttäminen sekä uutta aluetta koskevat paalutustyöt on tehtävä kalojen nousuajan ulkopuolella.

21) Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kahden vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin kuuden vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi uhallalla, että lupa muutoin raukeaa.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 23.8.2016 antamallaan päätöksellä nro 161/2016/2 myöntänyt Helsingin kaupungin rakennusvirastolle luvan Verkkosaaren eteläosan yleisten alueiden rantarakentamiseen, vesialueen täyttöön ja kevyenliikenteen sillan rakentamiseen hakemukseen liitetyn 24.6.2015 päivätyn suunnitelman ja sen täydennyksen mukaisesti Helsingin kaupungin omistaman kiinteistön Koskela-Forsby (91-408-1-0) alueella Helsingin kaupungissa.

Hankealueen sijainti

Hankealue sijaitsee Kalasataman alueella, Verkkosaaren pohjoisosassa Vanhankaupunginselän ranta-alueella. Hankealue sijoittuu Helsingin kaupungin omistamalle kiinteistölle Koskela-Forsby 91-408-1-0.

Rakentaminen

Rakentamistoimet ovat jo käynnistyneet Verkkosaaren pohjoisosassa lupapäätöksen nro 253/2015/2 mukaisesti ja Verkkosaaren kanavan pohjoisreunan osalta lupapäätöksen nro 161/2016/2 mukaisesti.

Rantarakenteiden työjärjestys Verkkosaarenrannan ja Verkkoneulan alueella on seuraava:

1. Vesialueen ruoppaus ja luiskaus
2. Porapaaluseinän pysty- ja vinopaalut rakennetaan
3. Rantamuurin teräsbetoninen yläpalkki ja verhouselementit rakennetaan
4. Taustan täyttötyö ja paalutus

Kaikki toteutettava paalutus on porapaalutusta.

Verkkosaarenrannan rantamuurin taustatäyttö tehdään päätypengerryksenä kitkamaa-aineksilla (SiMr, HkMr). Täytön päällä aloitetaan paalutus-työt, kun painumanopeus on todettu painumaseurantojen perusteella riittävän pieneksi. Myös Verkkoneulan alueen rantamuurin taustatäyttö tehdään päätypengerryksenä kitkamaa-aineksilla (SiMr, HkMr).

Lupamääräysten 3, 5 ja 21 muuttaminen ja muuttamisen perusteet

Lupamääräys 3

Lupamääräyksen 3 mukaan täyttömassojen määrä saa olla enimmillään yhteensä 37 300 m³ ktr. Täyttömäärään on haettu muutosta siten, että täyttömassojen määrä olisi enimmillään 45 000 m³ ktr. Rakentamisen edetessä on havaittu, että massojen painuminen liejuiseen pohjamaahan on odotettua suurempaa, ja täyttömassoja tarvitaan alkuperäistä arvioitua määrää enemmän. Ranta-alue, johon lisätäyttöjä tarvitaan, sijaitsee Verkkosaarenrannassa.

Lupamääräys 5

Lupamääräyksen 5 mukaan jokainen työvaihe on suoritettava mahdollisimman yhtäjaksoisesti sekä merialueen ruoppaaminen ja täyttäminen ja päätöksen nro 19/2020 mukaista uutta aluetta (Verkkoneula) koskevat paalutustyöt on tehtävä kalojen nousuajan ulkopuolella.

Lupamääräykseen 5 on haettu muutosta siten, että koko hankealueella ruoppausta, porapaalutusta ja rantamuurin taustatäyttöä voidaan tehdä ilman aikarajoitusta. Hakemuksen mukaan aikarajoitus on epämääräinen ja laaja (kalojen nousuajan ulkopuolella). Rajoitus pitkittää hanketta kohtuuttomasti, ja se on ristiriidassa lupamääräyksen sisältämän yhtäjaksoisuusvaatimuksen kanssa. Aikarajoitus aiheuttaa hankkeelle kohtuuttomia kustannuksia johtuen esimerkiksi kalustoon liittyvistä varauksista ja kaluston siirtelystä työmaiden välillä. Kaluston seisottaminen työmaalla kalojen nousuajan ei ole taloudellisesti mahdollista. Lisäksi on arvioitu, että työajan

laaja rajoittaminen ei ole ympäristön kannalta haitatonta, sillä myös töiden pitkittymisellä on ympäristön kannalta haittoja.

Lupamääräys 21

Lupamääräyksen 21 mukaan hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kahden vuoden kuluessa, ja hanke on toteutettava olennaisilta osin kuuden vuoden kuluessa siitä lukien, kun päätös nro 19/2020 on tullut lainvoimaiseksi.

Hakija on Verkkoneulan alueen osalta hakenut aikataulun pidentämistä töiden loppuunsaattamiselle vesilain sallimaan 10 vuoden enimmäisaikaa, sillä vallitseva COVID19-epidemia on aiheuttanut epävarmuuksia hankkeiden toteutukseen, ja Verkkoneulan urakkaan varattu rahoitus on siirretty vuodelle 2024. Verkkoneulan alueen vesirakennustoimia ei varmuudella voida toteuttaa yhden kauden aikana, mikäli ruoppausta, täyttöä ja paalutusta koskevat aikarajoitukset ovat voimassa. Tällöin on varauduttava töiden keskeyttämiseen kalojen nousuajaksi. Töiden keskeyttämisellä on huomattava kustannusvaikutus, sillä se vaatii käytettävän laitteiston mobiilisoitin kahdesti.

Lupamääräysten muuttamisen vaikutukset vesialueella ja vaikutusten vähentäminen

Ruoppaus- ja täyttötöiden vaikutukset

Hankealue alue rajataan siltiverholla, mikä estää tehokkaasti ruoppaustöistä aiheutuvan samenen leviämistä. Suunniteltu meritäyttö ei ole perinteistä täyttötöitä suoraan meriympäristöön, vaan se tehdään hallitusti rantamuurin taakse. Täyttötöillä ei siten ole vaikutusta meriympäristön tilaan ja kalojen nousuun.

Porapaalutuksen vaikutukset

Hakemuksessa on arvioitu Verkkosaaren alueella tapahtuvan paalutuksen vaikutusta erittäin uhanalaisen meritaimenen vaellukseen Vantaanjoen kalaväylällä tilanteessa, jossa porapaalutuksia tehtäisiin meritaimenen nousuvaelluksen aikana. Nousuvaellus ajoittuu pääasiassa elo-lokakuuhun.

Voimakkain meluvaikutus Verkkosaaren ja Verkkoneulan rakentamisen aikana tapahtuu porapaaluseinää tehtäessä, minkä yhteydessä äänet leviävät suoraan ympäröivään vesipatsaaseen. Tämän vaiheen jälkeen kuiva-työnä porapaaluseinän sisäpuolella tehtävistä paalutuksista pääasiassa maaperän kautta veteen johtuvat äänet ovat selvästi vaimeampia.

Vedenalaisen paalutusmelun voimakkuuteen vaikuttavat muun muassa paalutustekniikka, paalun koko, muoto ja materiaali, iskuvoimakkuus, pohjan koostumus ja muodot, sedimentin paksuus sekä veden syvyys. Porapaalutuksen aiheuttamasta vedenalaisesta melusta ei ole ollut saatavilla vertailukelpoista tietoa, mutta käytettävissä olevan tiedon perusteella porapaalutuksesta syntyvät äänenpainetasot (121–185 dB re 1 µPa) ovat

selvästi alhaisempia kuin lyöntipaalutuksessa (190–245 dB re 1 μ Pa) tai tärytyspaalutuksessa (160–200 dB re 1 μ Pa).

Äänen etenemiseen veden alla vaikuttavat muun muassa alueen vesisyvyys, veden suolapitoisuus ja lämpötila sekä näistä aiheutuva kerrostuneisuus. Lisäksi äänen taajuus sekä merenpohjan ja merenpinnan olosuhteet vaikuttavat äänen heijastumiseen ja absorboitumiseen. Äänen voimakkuus heikkenee etäisyyden kasvaessa, ja heikkeneminen on yleensä voimakkaampaa matalassa vedessä pehmeäpohjaisella alueella. Olosuhteiden perusteella on arvioitu, että vedenalaiset äänet vaimenevat Vanhankaupunginselällä nopeasti etäisyyden kasvaessa. Veden sameus, suolapitoisuus ja lämpötila Vanhankaupunginselällä vaihtelevat, ja vesipatsaassa esiintyy näiden tekijöiden aiheuttamaa ajoittaista kerrostuneisuutta. Vanhankaupunginselkä on kauttaaltaan hyvin matalaa (keskisyvyys 1,4 m), ja pohja on pääasiassa pehmeää liejuista sedimenttiä.

Vedenalaisen melun havaittavat vaikutukset kaloihin vaihtelevat äänen voimakkuudesta ja kestosta riippuen vähäisten käyttäytymismuutosten, kuulon heikentymisen, kudosaaurioiden ja välittömän kuoleman välillä. Kalojen kyky aistia ääntä ja paineenmuutoksia vaihtelee lajikohtaisesti niiden anatomista ja fysiologiasta riippuen. Tämän johdosta kalojen herkimmän kuulon taajuusalue (Hz) vaihtelee lajikohtaisesti. Lajikohtaisen kuuloalueen ulkopuolelle jäävät äänentaajuudet eivät synnytä kuuloaistimuksia. Toisin sanoen kalat eivät välttämättä kuule koviakaan ääniä, jos ne ovat taajuudeltaan alle tai ylitse kuuloaluerajojen. Tämän lisäksi äänenpaineen (dB) vähimmäistaso, jonka kala pystyy havaitsemaan (niin sanottu kuulokynnys) vaihtelee lajikohtaisesti ja myös äänen taajuudesta riippuen. Siksi eri lajit kuulevat vedenalaisia ääniä eri tavalla ja myös reagoivat ääniin eri tavalla.

Taimenen kuulokyvystä löytyy vain vähän tietoa, mutta olemassa olevan tiedon perusteella taimenen kuuloaisti ei ole niin herkkä kuin esimerkiksi lohella. Muutamissa harvoissa taimenella ja lohella tehdyissä tutkimuksissa ei ole voitu osoittaa selviä paalutusääniä aiheuttamia vaikutuksia niiden fysiologiaan tai käyttäytymiseen. Vuosina 2003, 2006 ja 2016 tehdyissä käyttäytymistutkimuksissa lohetai taimenet altistuivat paalutusäänille 134–162 dB re 1 μ Pa äänenpainetasoilla altaissa noin 30–417 m:n päässä todellisesta paalutuksesta. Kyseiset äänenpainetasot ylittivät lohen ja taimenen kuulokynnyksen mutta jäivät kuitenkin pääosin käyttäytymismuutoksia aiheuttavan tason alapuolelle.

Vantaanjoen kalaväylällä tehtiin vuonna 2015 lähettimillä merkittyjen taimenten vaellusseurantaa Sompasaaren rantarakentamiseen liittyen. Sompasaarensalmessa seurannan aikana käynnissä olleet rantojen louhetäytöt eivät aiheuttaneet havaittavia vaikutuksia taimenten vaellukseen.

Verkkosaaren rakentamisesta aiheutuvat vedenalaiset paalutusäänet ulottuvat todennäköisesti useiden satojen metrien päähän Verkkosaaren rannasta, mahdollisesti koko Vanhankaupunginselän alueelle. Vanhankaupunginselälle johtavista salmista kohti Vantaanjokea uivat kalat voivat välttää työmaan lähietäisyydelle menemistä, mutta ne joutuvat joka

tapauksessa uimaan Verkkosaaren edustalla työmaan ohitse etäisyyksillä, joilla paalutuksen äänet ovat niille selvästi kuultavissa. Verkkosaaren rakentamisen äänillä voi olla vaikutuksia kalojen käyttäytymiseen paalutuksen ollessa käynnissä. Kaloja vahingoittavan tai voimakkaita karkottumisreaktioita aiheuttavan melutason ylittyminen Vantaanjoen kalaväylän alueella on epätodennäköistä. Lisäksi on arvioitu, että taimenten vaellusreitille ulottuvat porapaalutuksen aiheuttamat äänenpainetasot jäävät niin alhaiselle tasolle, että ne eivät aiheuta vaelluksen etenemistä haittaavia käyttäytymismuutoksia.

Porapaalutuksen vaikutusten vähentäminen

Paalutettavan alueen eristäminen muusta vesialueesta ja töiden jatkaminen esimerkiksi hankkeessa rakennettavan porapaaluseinän takana on tehokkain tapa vähentää vedenalaista melua. Näin ollen ainakaan rantamuurin taustatäyttöön liittyviin töihin ei ole perusteltua laittaa aikarajoitusta.

Paaluseinän rakentamisen aikaista melua voidaan tarvittaessa vähentää esimerkiksi kuplaverhon avulla. Kuplaverho on yleisesti käytetty melunvaimennusmenetelmä paalutuksen yhteydessä. Kuplaverhon vaikutusalue sijoittuu 80–800 Hz:n taajuudelle. Paalutusmelun taajuus on yleensä 100–300 Hz. Kuplaverholla voidaan sen tehosta riippuen saada aikaan 5–18 dB:n vaimennus. Tehokkuus riippuu siitä, kuinka ehjänä verho saadaan pidettyä koko vesipatsaan laajuudelta. Tehokkuus heikkenee veden kasvavan syvyyden sekä virtauksen myötä ja paranee useammalla peräkäisellä kuplaverholla, ilmaputken tiheämmällä rei'ityksellä ja muodostamalla verho eri kokoisista kuplista. Äänennopeus suolaisessa merivedessä on 1 500 m/s ja makeassa vedessä 1 435 m/s. Virtaukset voivat nopeuttaa tai hidastaa äänen kulkeutumista, mutta vaikutus on käytännössä merkityksetön.

Lähialueella mitattujen virtausnopeuksien mukaan suurimpia pohjanläheisiä virtauksia on mitattu Mustikkamaan mittausasemalla (Mustikkamaan ja Sompasaaren välisessä salmessa), jossa virtaus on ollut 0,32 m/s. Muilla lähialueen mittausasemilla, Katajannokan sekä Kruunuvuoren läntisellä ja itäisellä mittausasemalla, virtaukset ovat olleet 0,15–0,19 m/s. Verkkoneulan kohdalla virtausnopeudet ovat olettavasti salmien ja selkäluiden virtausnopeuksien väliltä. Virtaus on suurinta vesipatsaan ylimmässä osassa, tuulen ajamassa aallokkokerroksessa. Tämän alapuolisissa kerroksissa keskimääräiset virtausnopeudet ovat olleet suhteellisen alhaiset, luokkaa 0,03–0,04 m/s. Pintakerroksen päävirtaussuunta Verkkoneulan kohdalla on lounaaseen lukuun ottamatta pitkään jatkuvia lounaan- ja eteläpuolisia tuulia, jotka aiheuttavat voimakasta pintavirtausta Vanhankaupunginlahden suuntaan.

Kuplaverhoja on käytetty onnistuneesti vedenalaisen melun torjunnassa Suomenlahdella merkittävästi suuremmassa vesisyvyydessä. Kuplaverhon avulla toteutettava meluntorjunta on tässä kohteessa yksinkertaista, sillä vesisyvyys työkohteessa vain muutamia metrejä. Kuplaverhon voidaan näin ollen olettaa toimivan ongelmitta alueella, jossa sekä virtausnopeudet

että vesisyvyys ovat maltillisia. On arvioitu, että ympäristön ja vaelluskalojen osalta vaikutukset jäävät vähäisiksi, kun työalueen kohdalla käytetään kalojen vaellusaikaan kuplaverhorakennetta. Kuplaverhoa on esitetty käytettäväksi rantaviivassa tehtävässä paalutustyössä kalojen nousuaikana elo-marraskuussa.

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta ja Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut, että lupamääräyksessä 3 asetettua täyttöjen enimmäismäärää ja lupamääräyksessä 21 asetettua töiden loppuunsaattamisaikaa voidaan muuttaa hakemuksen mukaisesti.

Lupamääräyksessä 5 töille asetettu aikarajoitus voidaan ruoppauksen osalta poistaa, kun ruoppaustyöt tehdään lupamääräyksen 7 mukaisesti siten, että käytetään meriveden samentumista vähentäviä työmenetelmiä ja toimenpiteitä, kuten suljettavaa kauhaa ja siltiverhoa. Aikarajoitus voidaan myös täyttötöiden osalta poistaa, kun täyttötöyt tehdään lupamääräyksen 8 mukaisesti rantamuurilla rajatun alueen sisäpuolelle tai paaluseinän sisäpuolelle. Uuden alueen paalutustöiden osalta aikarajoitus voidaan poistaa, jos luvassa määrätään, että paalutuksesta aiheutuvaa vedenalaista meluhaittaa tulee lieventää kuplaverholla tai muulla vastaavalla tekniikalla.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunto

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on todennut, että voimakkainta vedenalaista melua aiheuttava porapaaluseinän rakentaminen on suositeltavaa tehdä vaelluskalojen keskeisen nousuajan (1.8.–30.11.) ulkopuolella ja esimerkiksi kuplaverhon takana kalojen kulun turvaamiseksi. Porapaaluseinän ja kuplaverhon takana voidaan täyttää ja paalutusta tehdä myös vaelluskalojen nousuaikana. Varotoimenpiteenä kalojen kulun turvaamiseksi on suositeltu kuitenkin, että vaelluskalojen nousuaikana vedenalaista melua aiheuttavista toimenpiteistä pidetään viikoittain yhden vuorokauden pituinen tauko tai vaihtoehtoisesti päivittäin klo

7–16 väliin sijoittuva 1–2 tunnin tauko. Jos toiminnanharjoittaja pystyy osoittamaan, että työn luonteeseen kuuluu päivittäisiä taukoja, niin silloin erillisiä taukoajoja ei ole tarpeen määrätä luvassa.

Täyttömäärän lisäyksellä ei ennalta arvioiden ole haittavaikutuksia kalastolle edellyttäen, että täyttö tapahtuu rantamuurin takana. Myöskään töiden loppuunsaattamisen enimmäisajan pidentämiselle ei ole kalataloudellisia esteitä.

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on todennut, että Verkkosaaren pohjoisosan vesirakentamishankkeen täyttömäärän maltilliseen nostamiseen tai lupa-ajan pidentämiseen ei ole estettä. Sen sijaan aikarajojen poistamiseen etenkin voimakkaimman melun (porapaalutus) kohdalla tulee suhtautua varauksella, vaikka meluntorjuntakeinona käytettäisiin hakemuksessa esitettyä kuplaverhoa. Lupaharkinnassa on otettava huomioon, että vesilaki on yksi laeista, jotka tarjoavat puitteet vaelluskalankantojen elvyttämiseksi vesipuitedirektiivin ja meristrategiadirektiivin mukaisesti. Melua aiheuttava vesirakentamistyö ei saa vaarantaa kyseistä elvytystavoitetta. Tätä edellyttää myös vesilain 2 luvun 7 §:n mukainen haittojen minimoinnin periaate. Asiassa on tärkeää saada kalatalousviranomaisen kanta aikarajoituksen tarpeen tarkemmaksi arvioimiseksi.

Hakemuksen täydennys ja selitys

Hakija on 1.3.2021 toimittanut Etelä-Suomen aluehallintovirastoon hakemuksen täydennyksen ja selityksen hakemuksesta annettuihin lausuntoihin.

Täydennys liittyen porapaaluseinän rakentamiseen

Rantarakenteiden työjärjestys Verkkoneulan alueella on sama, kuin jo käynnissä olevalla Verkkosaarenrannan rakentamisalueella. Verkkosaarenrannan alueella porapaalutusta tehtiin myös 1.8.–30.11. välisenä aikana.

Verkkosaarenrannan alueella paalujen poraaminen oli melko hidasta, noin kolme paalua päivässä. Samalla tahdilla Verkkoneulan alueella rannan porapaalujen asentaminen kestää noin kuusi kuukautta. Aikataulussa tulee varautua esimerkiksi haastavaan jäätälanteeseen ja urakoitsijan työmenetelmissä tapahtuviin muutoksiin. Näin ollen on mahdollista, että työtä ei saada toteutettua yhden kauden aikana, mikäli työlle määrätään aiempaan esitetty aikarajoitus.

Selitys

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen lausunnon johdosta hakija on todennut, että ruoppaukset toteutetaan lupamääräyksen 7 mukaisesti niin, että

meriveden samentumista vähentäviä työmenetelmiä käytetään. Täyttötöyt tehdään lupamääräyksen 8 mukaisesti rantamuurilla rajatun alueen tai paaluseinän sisäpuolella. Paalutuksesta aiheutuvaa vedenalaista meluhaitta lievennetään kuplaverholla.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunnon johdosta hakija on todennut, että rakentamistoimet voidaan toteuttaa meluvaikutusta lieventävän kuplaverhon (ja silttiverhon) takana ilman aikarajoitusta. Hakemuksen liitteenä esitetyn Kala- ja vesitutkimus Oy:n asiantuntijalausunnon mukaan, ”*on perusteltua olettaa, että taimenten vaellusreitille ulottuvat porapaalutuksen aiheuttamat äänenpainetasot jäävät niin alhaiselle tasolle, että ne eivät aiheuta vaelluksen etenemistä haittaavia käyttäytymismuutoksia*”. Pitkä aikarajoitus (1.8.–30.11.) sisältää riskin, että porapaaluseinää ei saada esimerkiksi vaikean jäätilanteen takia toteutettua yhden kauden aikana, jolloin haitta porapaaluseinän rakentamisesta jakautuu kahdelle kaudelle ja aiheuttaa myös huomattavia lisäkustannuksia.

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon osalta hakija on viitannut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoon ja siihen antamaansa selitykseen.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Asiaratkaisu

Aluehallintovirasto muuttaa 3.2.2020 antamansa vesilain mukaisen päätöksen nro 19/2020 lupamääräykset 3, 5 ja 21.

Muutetut lupamääräykset ovat seuraavat (*muutokset kursivilla*):

3. 31.1.2013 päivättyjen asemapiirustusten ja tyyppipoikkileikkauksen mukaisen rakennettavan rantamuurin ja nykyisen rantaviivan välisen noin 8 500 m²:n vesialueen täyttämiseen voidaan käyttää hyväksytyssä ruoppausmasojen stabilointisuunnitelmassa määritellyn laatuista stabiloitua ruoppausmassaa ja puhtaita mineraalimaa-aineita yhteensä noin 43 000 m³ ktr.

Vesialueen täyttämiseen kelpaamaton pilaantunut ruoppausmassa on toimitettava ympäristöluvan omaavaan vastaanottoaikaan.

Uudella hankealueella täyttöihin on käytettävä puhtaita mineraalimaa-aineita, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat maaperän pilaantuneisuuden ja kunnostustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset haitallisten aineiden kynnyksarvot. Täyttömassojen kokonaismäärä saa olla enintään noin 2 300 m³ktr.

Koko hankealueella täyttömassojen määrä saa olla yhteensä enintään noin 45 000 m³ ktr.

5. Jokainen työvaihe on suoritettava mahdollisimman yhtäjaksoisesti. *Päätöksen nro 19/2020 mukaisen uuden alueen (Verkkoneulan alue) porapaaluseinän rakentaminen on pyrittävä tekemään kalojen keskeisimmän nousujan (1.8.–30.11.) ulkopuolella. Mikäli tätä työtä joudutaan tekemään kyseisenä ajankohtana, on hankealue ympäröivä merenpohjasta vedenpintaan ulottuvalla kuplaverholla ja lisäksi työssä on pidettävä viikoittain yhden vuorokauden pituinen tauko tai vaihtoehtoisesti päivittäin klo 7–16 väliin sijoittuva 1–2 tunnin tauko.*
21. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kahden vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin kuuden vuoden kuluessa siitä, kun *Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä päätös nro 19/2020 tuli lainvoimaiseksi uhallalla, että lupa muutoin raukeaa. Verkkoneulan osalta hanke on toteutettava 12.3.2030 mennessä.*

Muilta osin on edelleen voimassa, mitä Etelä-Suomen aluehallintoviraston 3.2.2020 antamassa päätöksessä nro 19/2020 on määrätty.

PERUSTELUT

Aluehallintovirasto voi luvanhaltijan hakemuksesta muuttaa lupamääräyksiä, jos se havaitaan tarkoituksenmukaiseksi vesitaloushanketta toteuttaessa. Muuttamisen edellytyksenä on, että muutos on merkitykseltään vähäinen eikä se sanottavasti koske toisen oikeutta tai etua.

Hankkeen edetessä on tullut esiin sellaisia seikkoja, joita ei lupaa haettaessa ole osattu ennakoida. Massojen painuminen liejuiseen pohjamaahan on odotettua suurempaa, minkä vuoksi täytön enimmäismäärää lupamääräyksessä 3 on muutettu. Hakija on ilmoittanut käyttävänsä täyttöihin kitka-aineksia, ja täyttö tehdään rantamuurin taakse. Täyttömäärän lisääminen ei lisää merkittävästi hankkeen vaikutuksia merialueelle.

Nykyiset lupamääräyksessä 5 annetut aikarajoitukset koskien kalojen nousuaikaa pitkittävät hanketta merkittävästi, jolloin kustannukset kasvavat ja ympäristöön aiheutetun häiriön kesto pitenee. Hakemuksen mukaan ruopautoiden aikana käytetään meriveden samentumista vähentäviä työmenetelmiä ja toimenpiteitä, kuten suljettavaa kauhaa ja silttiverhoa, ja täyttötyöt tehdään rantamuurilla rajatun alueen sisäpuolella. Edelleen hakemuksen mukaan porapaaluseinä on rakennettu lähes kokonaan Verkkosaaren alueelle lukuun ottamatta Verkkoneulan aluetta. Porapaaluseinän rakentaminen tuottaa selvästi enemmän vedenalaista melua, kun paalutusten tekeminen porapaaluseinän sisäpuolella. Tämän vuoksi aluehallintovirasto katsoo, että porapaaluseinä on mahdollisuuksien mukaan rakennettava kalojen keskeisimmän nousujan (1.8.–30.11.) ulkopuolella haittojen vähentämiseksi. Mikäli porapaaluseinää joudutaan kuitenkin tekemään kalojen nousun aikaan, porapaaluseinän rakentamisen vaikutuksia tulee ehkäistä kuplaverholla ja rakentamista tauottamalla. Aluehallintovirasto katsoo, että lupamääräyksen 5 muuttamisesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaloille ja kalojen nousulle.

Hakemus vesirakennustyön tekemiselle asetetun määräajan pidentämiseksi on saapunut aluehallintovirastoon säädetyssä ajassa eli ennen määräajan päättymistä. Vallitseva COVID19-pandemia on aiheuttanut hankkeeseen epävarmuutta ja pitkittänyt hanketta. Tämän vuoksi hanketta ei saada olennaisilta osin toteutettua vesiluvassa annetussa määräajassa. Määräajan pidentämiselle on erityinen syy Verkkoneulan alueen osalta.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Aluehallintovirasto ottaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalveluiden sekä Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnot huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevällä tavalla.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Vesilain (587/2011) 3 luvun 8 §:n 3 momentti ja 23 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 3 225 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan 20 000–200 000 m³ltr:n vesialueen täyttöä koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 10 750 euroa. Jos kysymys on yksittäisen lupamääräyksen teknisluonteisesta muuttamisesta, maksun suuruus on 10 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Tässä päätöksessä muutetaan kolmea eri lupamääräystä, joten käsittelymaksu on 3 225 euroa.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala
Helsingin kaupunki
Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen

Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan Helsingin kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Päivi Jaara ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Merilin Vartia.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **19.4.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ESAVI/34302/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/34302/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Jaara Päivi 10.03.2021 14:04

Esittelijä Vartia Merilin 10.03.2021 14:04